

Forfatter: Chievitz, Poul

Titel: Udrag fra Fra Gaden

Citation: Chievitz, Poul: "Fra Gaden", i Chievitz, Poul: *Fra Gaden*, udg. af Esther Kielberg ; Uffe Andreasen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 105.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-chievitz01-shoot-idm139771789802320/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Fra Gaden

at De ikke har Sands for den finere poetiske Duft, der er udbredt over det hyggelige Familieliv.

Det er let at sige, svarede Felix; jeg har Sands for alt hvad der er smukt, og altsaa ogsaa for Poesien. Men jeg beder Gud bevare mig for Deres poetiske Geist.

Vilhelm fandt det paa Tide at intervenere.

Hr. Jespersen, sagde han, De gjør Felix Uret; jeg maa bekræfte, at han har Sands for Poesie. Han skrev for et halvt Aar siden nogle særdeles velklingende Vers over en erotisk Situation, betitlet: »Til Caroline, da hun trak sine Strømper af.« Men selv om han ikke tidligere havde leveret slige Beviser, vilde jeg dog nu troe det om ham, ligesom jeg ubetinget troer paa Deres poetiske Aare; thi enhver anstændig Elsker er jo som bekjendt Lyriker. Og kunde vi ikke antage dette som et yderligere Bevis paa Himlens Godhed og Forsynlighed, idet den ikke vil at Poesien skal mangle i den hyggelige Familiiekreds, og paa denne Maade sørger for at Elskeren selv bringer den med.

Hvad behager? hvorledes mener De?

Jeg mener saare simpelt, at jeg ellers ikke veed hvor Poesien skulde komme fra. Saaledes som vore unge Damer nuomstunder blive opdragede, maa den endelig være reent udluftet.

Felix saae ærgerlig og mismodig ud; Juristen satte sit veltilfredse Ansigt op, idet han sagde:

De har altsaa gjort Dem bekjendt med vor Tids Opdragelsesmethode; men tør vi ikke bede Dem forklare os, hvorledes denne kan udlufte Poesien hos de unge Damer.

Hvorledes? spørger De. Saaledes, at de i Pigeinstitutterne proppes fulde af alle mulige Videnskaber, saa man ikke skulde troe, at noget fornuftigt Menneske havde været første Opfinder af vore moderne Institutter, hvis ikke det netop var afpasset saaledes, at de lære tilstrækkeligt, for at have Mod til at snakke med om enhver Gjenstand, og dog saa lidt, at deres totale Uvidenhed stedse aabenbarer sig i en henrivende Naivitet, bestemt til at forrykke Hjernen paa vore unge forlovelsesfæhige Herrer. Er nu Skjæbnen saa ondsksfuld, at denne fortrinlige Opdragelse ikke bærer den forønskede Frugt, indtræffer det Uheld, at de unge Damer ikke ere forlovede i det seneste et Aar efter deres Confirmation, saa sendes de i en høiere Dannelses Anstalt, for ved et grundigt Studium at kunne virke med bedre Held paa den ikke ganske ungdommelige, men saare agtværdige og besynderligt

solide Deel af vor mandlige Befolkning, som have taget Attestats og kunne vente Ansættelse, – eller hvis ogsaa dette skulde slaa feil, at kunne paatage sig en Gouvernanteplads hos en Enkemand paa Landet af Embedsklassen.

Disse hoiere dannede Damer ere ofte saare unge, atten, tyve Aar og meget smukke at see til; deres Læber ere saa røde, deres Teint saa zart, Haaret slynger sig vellystigt om deres bløde Kinder, – og træffes man engang af et Blik halv tilsløret bag de lange Øienhaar, da skal man være ældre end jeg, for at ikke Pulsens skal slaa hurtigere og Blodet løbe til Hjertet og frembringe daarlige Tanker. Men de tale Æsthetik og synge med Foredrag; de beundre Thorvaldsens Arbejder og forstaae det Skabende i hans Kjærligheds Aldre, og de kunne give os en fyldestgjørende Forklaring over *Carica microcarpa* og hvorledes den bærer sig ad for at sætte Blomst.

Siig mig saa, Felix, hvor er den ubeskrivelige Uskyldigheds Duft, som uvilkaarligt fordrer Din Tilbedelse? Siig mig, Hr. Jespersen, naar dette interessante Moment fremtræder, da ubekjendte Følelser forstyrre det unge Hjertes Rø, det Moment der som De siger, er Blomsten i vort hele Livs Poesi. Siig mig, begge To, om der er Noget, vi kunne lære disse Damer, der ere saa lærde, at de hvad Dag det skulde være kunne gaae op til Cjordemoder Examen?

Emilie har ikke været i nogen hoiere Dannelses Anstalt, skreg Felix, medens Hr. Jespersen reiste sig og indtog en imponerende Stilling, for at sige:

Jeg maa protestere imod Deres Angreb i sin Heelhed, da det tydeligt fremgaaer, at De forvexler Begrebene Uskyld og Uvidenhed. Det undrer mig storligen, og netop fordi Forskjellen ligger saa nær ved Haanden, idet Uskylden er en Egenskab af en uskateerlig Værdi, hvorimod Uvidenhed steds er en Feil; ja, det synes mig endogsaa evident, at Uskylden aldrig glimrer saa stærkt som netop naar Uvidenheden reent er fjernet.

Nei, sagde Vilhelm, jeg forvexler ikke disse to Begreber, men jeg synes blot, at det var smukkere om man lod Uskylden blive, hvad den var, en negativ Dyd, som man ubetinget antager er tilstede, end at man stads den op og gjør den til et Talent, hvormed der skal glimres i Selskaberne, ligesom med Fortepianospil og Botanik.

Jeg maa atter afbryde Dem, indvendte Cancellisten. Af den Maade, hvorpaa De før omtalte Damernes Lærdom, syntes der at fremgaae,